

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om inkomstdatasystemet, 15 § i lagen om beskattningsförfarande och 64 § i inkomstskattelagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om inkomstdatasystemet, 15 § i lagen om beskattningsförfarande och 64 § i inkomstskattelagen (RP 78/2019 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- lagstiftningsråd Jukka Vanhanen, finansministeriet
- projektchef Arto Leinonen, finansministeriet
- överinspektör Sari Wulff, Skatteförvaltningen
- överinspektör Markus Kautto, Skatteförvaltningen
- ledande expert Mia Keskinen, Skatteförvaltningen
- jurist Anniina Alaluusua-Listola, Pensionsskyddscentralen
- organisationschef Rainer Anttila, Finlands Olympiska Kommitté rf
- ledande expert Eija Männistö, Ekonomiadministrationsförbundet i Finland rf
- skatteexpert Laura Kurki, Företagarna i Finland rf
- chef för juridiska ärenden Vesa Korpela, Skattebetalarnas Centralförbund rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- social- och hälsovårdsministeriet
- Finlands Kommunförbund
- Försäkringscentralen
- Finlands näringsliv rf
- Centralhandelskammaren
- Olycksfallsförsäkringscentralen
- Sysselsättningsfonden
- Arbetslöshetskassornas Samorganisation r.f.

Betänkande FiUB 16/2019 rd

Inget yttrande av

- Statskontoret
- Folkpensionsanstalten
- Finanssiala ry
- Arbetspensionsförsäkrarna TELA rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om inkomstdatasystemet, lagen om beskattningsförfarande och inkomstskattelagen ändras.

Lagen om inkomstdatasystemet ändras så att tidsfristerna för att lämna uppgifter som förs in i inkomstregistret förlängs beträffande naturaförmåner, förskott på lön och skattefria kostnadsersättningar samt engångsbetalningar på högst 200 euro från registrerade föreningar. Övergångstiden för att påföra förseningsavgift förlängs med ett år, vilket innebär att avgiften i regel påförs först med anledning av försenade anmälningar av transaktioner som har betalats den 1 januari 2021 eller därefter. Dessutom ses bestämmelserna om förseningsavgift över vad beträffar anmälningar av naturaförmåner.

Lagen om beskattningsförfarande ändras så att andra tävlingspriser på högst 100 euro än sådana som betalats i ett arbetsavtals- eller anställningsförhållande undantas utomståendes skyldighet att lämna uppgifter.

Inkomstskattelagen ändras så att en naturaförmån från arbetsgivaren betraktas som inkomst för det skatteår under vilket den skattskyldige har kunnat förfoga över den eller som inkomst för följande skatteår, för vilket naturaförmånen har anmälts som inkomst. Syftet med ändringarna är att i enlighet med regeringsprogrammet korrigera problemen med att införa inkomstregistret för att underlätta den administrativa bördan för småföretagare samt frivilligorganisationer och frivilligverksamhet.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2020.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med en ändring. Ändringen gäller skatteplikten för tävlingspriser av ringa värde. I övrigt har utskottet inget att anmärka mot propositionen. Propositionen fick brett stöd bland de utfrågade sakkunniga.

Utskottet anser det motiverat att anmälningsförfarandet för naturaförmåner förenklas så att en separat anmälan inte behöver lämnas på den grunden att penninglön betalas ut för samma månad först den följande månaden. Därmed kan en naturaförmån alltid anmälas senast den femte dagen i följande månad oberoende av när penninglönen har betalats ut. Arbetsgivarnas administrativa börda lindras också genom att naturaförmåner kan anmälas som inkomst för månaden efter den månad då förmånen har influtit, om penninglönen för den månad när förmånen inflöt betalas ut

Betänkande FiUB 16/2019 rd

under månaden därpå. En naturaförmån är vanligen en vara eller en tjänst som arbetsgivaren ordnar, bekostar och överlåter till löntagaren. Vad beträffar naturaförmåner får löntagaren endast nyttjanderätt till varan eller tjänsten.

Utskottet anser ändringen vara befogad eftersom den minskar arbetsgivarnas administrativa börda utan att försämra datainnehållet i inkomstregistret i någon väsentlig grad eller inverka på tidpunkten för periodisering av beskattningsbar inkomst. Vidare anser utskottet det motiverat att naturaförmåner anmäls samordnat i dessa situationer.

På samma sätt föreslås anmälningsförfarandet i fråga om så kallat löneförskott bli förenklat. Löneförskott kan anmälas samtidigt som lön som betalas ut senare, när lönerna betalas ut under samma kalendermånad. Utskottet anser att reformen behövs för att minska arbetsgivarnas administrativa börda. Vidare anser utskottet reformen inte i någon större omfattning försämrar datainnehållet i inkomstregistret. Ändringen fick brett stöd bland de utfrågade sakkunniga.

De sakkunniga stödde också förlängd anmälningstidpunkt för mindre engångsbelopp som betalas ut i frivilligverksamhet. Detta ansågs viktigt vid utfrågningen, eftersom löneutbetalningarna ofta sköts av frivilliga som inte har tillgång till lönesystem och anmälningstiden på fem dagar i dessa situationer har upplevts som oskäligt kort. Utskottet anser det motiverat att förlänga anmälningstiden för engångsbelopp på högst 200 euro till den femte dagen i följande månad. Med tanke på det föreslagna högsta beloppet och bestämmelsens begränsade tillämpningsområde kommer förslaget inte att ha någon större inverkan på realtidsdata i registret.

I utfrågningen påpekades det dock att ett av målen med inkomstregistret är ge så fullständig information som möjligt om en persons inkomster i realtid. Det är en viktig aspekt bland annat vid beslut om förmåner. Utskottet menar att propositionen på ett bra sätt beaktar behovet av att minska arbetsgivarnas administrativa börda utan att för den skull i någon högre grad försämra datainnehållet i inkomstregistret eller äventyra ett av de viktigaste målen med registret.

Utskottet tillstyrker en förlängning med ett år av övergångsperioden för att påföra förseningsavgift. Med beaktande av problemen och förseningarna med att starta inkomstregistret och reformens omfattning är det rimligt att aktörerna får tillräckligt med tid på sig att uppdatera sina dataprogram och arbetsmetoder.

Ändringen av sättet att anmäla tävlingspriser och tiden för att lämna uppgifter om dem har ansetts ge upphov till en betydande extra administrativ börda för idrottsföreningar och olika typer av hobbyorganisationer. Enligt förslaget ska små tävlingspriser vara undantagna skyldigheten att göra anmälan till inkomstregistret. I fortsättningen behöver tävlingsarrangörer inte anmäla penning- eller varupris på högst 100 euro till registret för vidareförmedling till Skatteförvaltningen. Ändringen innebär att den som får ett tävlingspris själv ska uppge ett pris värt högst 100 euro i sin skattedeklaration.

Vid utfrågningen ansåg sakkunniga att ändringen inte är fyller sitt syfte. Bestämmelserna överför anmälningsskyldigheten från tävlingsarrangören till flera olika personer själva, och det har ansetts vara problematiskt med avseende på effektivitetsprincipen i beskattningen. I stället för en enda anmälan kommer Skatteförvaltningen att få flera anmälningar från olika aktörer.

Betänkande FiUB 16/2019 rd

I ljuset av effektivitetsprincipen har anmälningsförfarandet ansetts vara problematiskt också eftersom de minsta tävlingspriserna inbegriper utgifter för inkomstens förvärvande. I dessa fall är det nämligen både komplicerat och onödigt tungrovt att utreda utgifterna och kontrollera skatten för så små belopp. Den beskattningsbara inkomsten kan alltså anses vara mycket liten efter avdrag i de fall när värdet av ett tävlingspris är mindre än 100 euro. Det kan också antas att ett så litet tävlingspris inte beskattas på grund av att pristagaren oavsiktligt låter bli att anmäla priset. Det kan inte anses rationellt att använda Skatteförvaltningens resurser till att kontrollera den typen av uteblivna anmälningar.

Av dessa skäl föreslår utskottet att penning- och varupriser som någon fått via tävlingar och som uppgår till högst 100 euro i vissa situationer ska vara skattefria inkomst. Ändringsförslaget bedöms inte ha några konsekvenser för skatteintäkterna om man ser till det låga värdet på tävlingspriserna, utgifterna för inkomstens förvärvande och det begränsade antalet tävlingspriser. Förslaget ger därför ingen anledning att se över kalkylen för skatteintäkter i budgetpropositionen.

DETALJMOTIVERING

2. Lag om ändring av inkomstskattelagen

84 a §. Tävlingspriser. Utskottet föreslår att penning- och varupriser som någon får i en tävling och som uppgår till högst 100 euro ska vara skattefria inkomst, när det inte är lön eller arbets- eller bruksersättning enligt lagen om förskottsuppbörd. Inkomsten ska anses vara skattefri, om värdet av tävlingspriserna under ett skatteår är sammanlagt högst 100 euro. Det innebär att priset i sin helhet är skattepliktig inkomst när värdet av tävlingspriserna överstiger 100 euro under ett skatteår. Därmed är exempelvis ett tävlingspris till ett värde av 500 euro beskattningsbar inkomst i sin helhet och inte bara för den del som överstiger 100 euro. Utskottet föreslår att bestämmelsen fogas till inkomstskattelagen och att lagen därför får en ny 84 a §.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 3 i proposition RP 78/2019 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 2 i proposition RP 78/2019 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Betänkande FiUB 16/2019 rd

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om inkomstdatasystemet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om inkomstdatasystemet (53/2018) 9 § 1 mom. 1 punkten, 12 § 3, 4, 9 och 14 mom., 22 § 1 mom. och 25 § 7 mom.,
av dem 12 § 14 mom. och 22 § 1 mom. sådana de lyder i lag 176/2019, samt
fogas till 12 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 176/2019, nya 3 och 4 mom., varvid de ändrade 3 och 4 mom., de nuvarande 5—8 mom., det ändrade 9 mom., de nuvarande 10—13 mom. och det ändrade 14 mom. blir 5—16 mom., som följer:

9 §

Andra uppgifter som införs i inkomstdatasystemet

För säkerställande av uppgifternas riktighet och för utförande av andra uppdrag som föreskrivs i denna lag införs följande uppgifter i inkomstdatasystemet:

1) de uppgifter som avses i 13 § 1—3, 16 och 20—22 punkten i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009) när det gäller personer som har tilldelats finsk personbeteckning samt ändringar i uppgifterna,

12 §

Tidpunkt för lämnande av uppgifter

Uppgifter om förskott på lön som avses i arbetsavtalslagen (55/2001) får lämnas inom den tidsfrist som anges för lämnandet av uppgifter om lön som betalas senare för samma lönebetalningsperiod förutsatt att lönerna betalas under samma kalendermånad. Detsamma gäller lön som betalas till en sådan person i ledande ställning samt en sådan delägare eller bolagsman i ett aktiebolag, ett kommanditbolag eller ett öppet bolag som inte anses stå i arbetsavtalsförhållande till betalaren. Om lönebetalningsperioden inte har avtalats, betraktas som lönebetalningsperiod en kalendermånad.

Betänkande FiUB 16/2019 rd

Uppgifter om naturaförmåner som arbetsgivaren har gett ska lämnas månatligen senast den femte dagen i den kalendermånad som följer på den månad då naturaförmånen inflöt. Om penninglön för den månad då naturaförmånen inflöt emellertid betalas under den kalendermånad som följer på den månad då naturaförmånen inflöt, får uppgifter om naturaförmånen lämnas även genom att naturaförmånen anmäls som inkomst för den kalendermånad som följer på den månad då den inflöt, varvid uppgifterna ska lämnas senast den femte dagen i den kalendermånad som följer på den sistnämnda månaden.

Uppgifter om andra än i 4 mom. avsedda förmåner och prestationer i annan form än pengar ska lämnas månatligen senast den femte dagen i följande kalendermånad, om det inte samtidigt betalas någon annan penningprestation till inkomsttagaren.

Uppgifter om den försäkringslön som avses i 72 § i lagen om pension för arbetstagare och om den arbetsinkomst som utgör grund för pensionen och som avses i 86 § i pensionslagen för offentliga sektorn i fråga om arbete utomlands ska lämnas månatligen senast den femte dagen i den kalendermånad som följer på arbetet, dock senast den femte dagen från ingången av den kalendermånad som följer på den kalendermånad under vilken prestationsbetalarens skyldighet att bestämma den lön som avses i de nämnda lagbestämmelserna har uppstått.

De uppgifter som avses i 6 § 2 mom. 20 och 21 punkten och 3 mom. 6 punkten ska lämnas månatligen senast den femte dagen i den kalendermånad som följer på betalningsmånaden. Detsamma gäller uppgifter om skattefria kostnadsersättningar samt om prestationer av engångsnatur på högst 200 euro som betalas av registrerade föreningar.

Skatteförvaltningen får genom föreskrifter förlänga de tidsfrister som föreskrivs i 1—2, 4—5 och 13 mom. när det gäller sådana i 6 § 2 mom. avsedda uppgifter som det med tanke på verkställandet av beskattningen samt skattekontrollen inte är nödvändigt att lämna inom de nämnda tidsfristerna.

22 §

Förseningsavgift

Skatteförvaltningen påför prestationsbetalaren en förseningsavgift, om i 6 § 2—5 mom. avsedda uppgifter eller i 8 § avsedda uppgifter som hänför sig till dem om prestationer som betalats under en kalendermånad lämnas senare än den åttonde dagen i den kalendermånad som följer på betalningsdagen. I situationer som avses i 12 § 4 mom. beräknas tidsfristen från den sista dagen i den månad för vilken förmånen har anmälts som inkomst.

25 §

Ikraftträdande

Förseningsavgift ska påföras med anledning av försenade anmälningar av prestationer som har betalats, förmåner som har getts eller belopp som har betalats tillbaka före den 1 januari 2021 en-

Betänkande FiUB 16/2019 rd

dast om försummelsen tyder på uppenbar likgiltighet för skyldigheten att lämna uppgifter till inkomstregistret.

Denna lag träder i kraft den 20 . På uppgifter om prestationer, naturaförmåner samt förmåner och prestationer i annan form än pengar som betalats och getts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

2.

Lag

om ändring av 64 § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 64 § i inkomstskattelagen (1535/1992), sådan den lyder i lagarna 504/2010 och 1086/2014, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., **och en 84 a §**, som följer:

64 §

Naturaförmåner

En naturaförmån betraktas som inkomst för det skatteår under vilken den skatteskyldige har kunnat förfoga över den. Om en naturaförmån emellertid på det sätt som avses i 12 § 4 mom. i lagen om inkomstdatasystemet (53/2018) har anmälts som inkomst för den månad följande skatteår som följer på den månad då den inflöt, betraktas naturaförmånen som inkomst för detta följande skatteår.

84 a §

Andra tävlingspriser

Ett annat tävlingspris än ett sådant som avses i 83 eller 84 § är skattefri inkomst, om det inte kan betraktas som lön eller arbets- eller brukersättning enligt lagen om förskottsuppbörd och värdet av tävlingspriserna under ett skatteår sammanlagt uppgår till högst 100 euro.

Betänkande FiUB 16/2019 rd

Denna lag träder i kraft den 20 . På naturaförmåner som har getts före lagens ikraftträdande tillämpas dock de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

3.

Lag

om ändring av 15 § i lagen om beskattningsförfarande

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 15 § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995), sådan paragrafen lyder i lagarna 565/2004, 1156/2005, 1745/2009, 520/2010, 773/2012 och 1093/2017, ett nytt 8 mom., varvid det nuvarande 8 mom. blir 9 mom., som följer:

15 §

Utomstående allmänna skyldighet att lämna inkomstuppgifter

Med avvikelse från 1 mom. ska uppgifter om tävlingspris till ett värde av högst 100 euro lämnas bara om överlämnandet av priset hänför sig till ett arbetsavtals- eller anställningsförhållande.

Denna lag träder i kraft den 20 . På pris som har överlämnats före lagens ikraftträdande tillämpas dock de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Betänkande FiUB 16/2019 rd

Helsingfors 4.12.2019

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Johannes Koskinen sd
vice ordförande Esko Kiviranta cent
medlem Timo Heinonen saml
medlem Anneli Kiljunen sd (delvis)
medlem Jari Koskela saf
medlem Elina Lepomäki saml
medlem Raimo Piirainen sd
medlem Jussi Saramo vänst
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Sami Savio saf
medlem Iris Suomela gröna (delvis)
medlem Pia Viitanen sd
medlem Ville Vähämäki saf
ersättare Markku Eestilä saml
ersättare Eeva-Johanna Eloranta sd (delvis)
ersättare Mari Holopainen gröna (delvis)
ersättare Merja Kyllönen vänst
ersättare Antero Laukkanen kd
ersättare Riitta Mäkinen sd
ersättare Lulu Ranne saf.

Sekreterare var

utskottsråd Ilkka Lahti.